

BEHANDELING VAN LYMPHADENITIS TUBERCULOSA COLLI ONDER PRIMITIEVE OMSTANDIGHEDEN

Vraag No. 61. Onder de bevolking van een primitieve landstreek komt veel lymphadenitis tuberculosa colli voor. Behandeling met roentgenstralen komt niet in aanmerking wegens het ontbreken van een roentgentoestel. Is onder deze omstandigheden conservatieve behandeling (bedrust, toediening van streptomycine, INH) aan te raden, of is actievere therapie (aspiratie van etter, extirpatie) te verkiezen?

Antwoord. Bij lymphadenitis tuberculosa colli verdient conservatieve behandeling de voorkeur. Men geve òf een combinatie van streptomycine (2 à 3 maal per week 1 gram) en PAS (12 gram per dag), òf van INH (4 mg per kg lichaamsgewicht) en PAS, ten einde resistentie te vermijden. De behandeling moet ten minste gedurende drie maanden worden voortgezet. Zijn de klieren verweekt, dan is punctie aan te raden, eventueel gevolgd door plaatselijke instillatie van streptomycine. Bij fistels geeft INH dikwijls betere resultaten dan streptomycine. Voor extirpatie komen eigenlijk alleen in aanmerking kleine, vaste, scherp begrensde lymfomen. Het verdient aanbeveling, voor en na de operatie chemotherapeutica toe te dienen.

INGEZONDEN

AFDRIJVEN VAN LINTWORMEN

Het heeft mij getroffen dat er in het antwoord op vraag No. 45¹ de kuur met tin niet wordt vermeld. Evenmin komt tin ter sprake in het artikel van R. SCHOEN en H. H. SCHNEIDER² van de universiteit te Göttingen, die de werking van Atebrin, varen-extracten en benzine in een tabel vergelijken. De behandeling met het onschuldige tin was kennelijk ook onbekend aan J. SCHOUTEN³, die een lijder aan levercirrose met ascites eerst gedurende vier maanden moest doen aansterken met mensalbumine, alvorens de lintworm met extractum filicis maris te lijf te gaan. Ook bij vraag 21⁴ in dit *Tijdschrift* („Lintwormkuur tijdens zwangerschap”) miste ik de aanbeveling van tin, ofschoon reeds 8 oktober 1947 Prof. P. LE GAC in een vergadering van de Société de pathologie exotique een voordracht over de giftigheid van tinzouten ten opzichte van plathelminthen had gehouden en uitstekende resultaten van dit middel bij *Taenia saginata* en *Taenia solium* had beschreven. De waarde van deze eenvoudige behandeling werd door R. KUHL⁵ bij een aantal van 202 patiënten getoetst. Er deden zich slechts 16 recidieven voor, zodat in 92 pct der gevallen een gunstig resultaat werd geboekt.

Zelf heb ik drie vrouwen met Stannoxy van haar lintworm verlost, driemaal daags 6 tabletten gedurende 7 dagen, en een vierde is kort geleden ermee behandeld. Er wordt gezegd, dat er geen contra-indicaties zijn; ik meen dan ook, dat tinpreparaten een plaats verdienen bij de behandeling van taeniasis.

Literatuur: ¹Vraag 45 (1945) *Ned. T. Geneesk.* **100**, 1241. ²R. SCHOEN en H. H. SCHNEIDER (1953) *Dtsch. med. Wschr.* **78**, 1057. ³J. SCHOUTEN (1953) *Ned. T. Geneesk.* **97**, 2919. ⁴Vraag 21 (1955) *Ned. T. Geneesk.* **99**, 727. ⁵R. KUHL (1953) *Med. Klin.* **41**, 1511, geref. in *Schw. med. W.* **84**, 520.

Nijmegen, 29 april 1956

R. BAHLMANN

BOEKAANKONDIGINGEN

K. H. SCHÄFER, *Pädiatrischer Röntgenatlas*. Eine Sammlung typischer Bilder. Met medewerking van M. A. LASSRICH en R. PRÉVÔT. 333 bl., 700 fig. Georg Thieme Verlag, Stuttgart 1955. Prijs: geb. DM. 115

Deze fraai uitgevoerde en rijk geïllustreerde atlas bevat voornamelijk casuïstiek; de algemene tekst is zeer beperkt, maar de behandelde ziektegevallen worden in woord en beeld zorgvuldig toegelicht. De stof is niettemin systematisch gerangschikt en de verschillende typische beelden laten zich daardoor gemakkelijk vinden.

Een begerenswaard, maar helaas ook prijzig boek.

R. H. DE WAARD